

groot aantal andere kerkelijke archieven in Rome en Italië. Zonder dit boek - waar ik dan ook zeer nadrukkelijk naar wil verwijzen - zou het opstellen van een overzicht als het onderhavige nauwelijks mogelijk zijn geweest).

c. *Bibliografia dell'Archivio Vaticano*, Vaticaanstad 1962-1966, waarvan vier delen zijn verschenen: bevat, gerangschikt naar archieffonds en serie, publicaties die gebaseerd zijn op materiaal uit het ASV.

- - - -

### 1.1.: *Segreteria di Stato*

De Staatssecretarie is een der belangrijkste onderdelen van de Curie, voor de hier besproken periode te vergelijken met een gecombineerd ministerie van binnen- en buitenlandse zaken. Onder haar competentie vielen het bestuur van de pauselijke staat en het onderhouden van de betrekkingen met het buitenland. Heel duidelijk ziet men hier het door elkaar lopen van politieke, diplomatieke en religieuze kwesties. De paus als soeverein is vaak moeilijk te scheiden van het hoofd van de katholieke kerk.

Bij het onderzoek van aangelegenheden met enigerlei diplomatiek of politiek aspect vormt het archief van de Staatssecretarie de sleutel, zij het dat in het geval van Nederland het archief van De Propaganda Fide dat evenzeer kan zijn.

#### 1.1.1.

Het archief van de Staatssecretarie<sup>12</sup> valt uiteen in een *parte antica* en een *parte moderna* (na 1814). Dit tweede deel is geordend naar negen zg.

*titoli*, die elk verdeeld zijn in een aantal *rubriche* (rubrieken; in totaal 300). *Titoli* 1 - 8 vormen de afdeling "Interni" terwijl nr. 9 de afdeling "Esteri" omvat (rubrieken 241-300). Op zoek naar stukken betreffende Nederland komen natuurlijk deze laatste rubrieken het eerst in aanmerking; zij zijn in het algemeen geografisch ingedeeld.

Het materiaal uit de jaren 1816-1821 en 1846-1878